

Domácí digitální fotokomora

Také už jste propadli kouzlu digitální fotografie? A také se vám na disku kupí fotky z dovolené a z firemních večírků, které se chystáte roztrždit, promazat či retušovat? V tom případě jistě uvažujete o některém ze správců grafických souborů, který by vám při této činnosti byl co nejvíce nápomocen.

Nutno dodat, že k valné většině digitálních fotopřístrojů nějaký ten program pro správu fotografií už dostaneme. Ale asi každý, kdo s některým z těchto správců měl to "šťěstí" pracovat, mi dá za pravdu, že valná většina z nich patří do kategorie "Použít pouze v případě největší nouze". Uživatel se tak nachází v podobné situaci jako u paměťové karty přibalované k "digitálům": chce-li něco rozumnějšího, musí sáhnout hlouběji do peněženky. V případě správců grafických souborů je naštěstí mezi čím vybírat - v současné době mezi sebou soupeří několik produktů majících za sebou firmy zvučného jména. Našince pak potěší, že jedním z nejúspěšnějších je i program z dílny brněnské společnosti Zoner software, Zoner Media Explorer.

KDE SE VZAL?

Pravidelným čtenářům Chipu jistě nemusím Zoner Media Explorer (dále jen ZME) představovat: jeho předchůdcům jsme se již několikrát věnovali. Od své první verze, uvedené v roce 1993 jako doplněk editoru Zebra, prošel mnohými změnami, přičemž ty největší přinesla verze 5 (Chip 12/02). Vývojářům ze Zoneru se podařilo vytvořit program, který mohl v oblasti správy a základní úpravy digitální fotografie aspirovat na přední příčky. Pátá verze nabízela kromě klasické správy grafických souborů nejrozličnějších bitmapových a vektorových formátů i možnosti retuše, ze zpracovaných snímků pak bylo možné během krátké chvíle vytvořit fotogalerii, připravenou pro publikování na internetu. Díky spolupráci se společnostmi zabývajícími se zpracováním digitálních fotografií byla do programu integrována komponenta pro zadávání a odesílání vybraných snímků k vyvolání, přičemž hotové fotografie si pak uživatel může vyzvednout v kterékoliv ze sběren teplické společnosti Fotostar. Snímky tak není nutné kopírovat na externí paměťové médium či nosit do fotosběrny na paměťové kartě - stačí v programu aktivovat příslušnou funkci a prostřednictvím internetu požadované snímky zaslat do sběrny.

ŠESTÁ VERZE

Poslední verze ZME potvrzuje fakt, že i dobré věci se dají stále vylepšovat. Vývojářský tým se v nové verzi soustředil zejména na zdokonalení retušovacích nástrojů a na funkce pro práci s externími médii. Kromě snahy o další zrychlení již integrovaných nástrojů se změny dotkly i spolupráce s (mnohdy konkurenčními) programy - ZME se kupříkladu snaží využít již vytvořené informace o obrázcích z programu ACDSee. Pro majitele digitálních fotoaparátů jistě není nikterak objektivní informace o tom, že obsahem souborů, jež ukrývají naše fotografické kreace, jsou i hodnoty parametrů, které byly při focení příslušného snímku nastaveny (doba expozice, clona atd.). Program si s těmito tzv. EXIF informacemi dokázal poradit už v minulé verzi, nyní však možnosti ještě rozšiřuje. Lze je využít například při hromadné změně data vytvoření souboru, vybrané parametry se dají snadno zobrazit v modu Detaily přímo v okně průzkumníka.

To jsme však předběhli dvě nejvýznamnější novinky šesté verze: retuš a práci s výměnnými médii. Možnost úpravy fotografií řadí ZME na úroveň pokročilého bitmapového editoru, kromě úpravy základních parametrů (jas, kontrast, úroveň, expozice) lze provádět korekci soudkovitosti, chromatické vady či šumu. U každé operace lze v dialogovém okně zobrazit histogram vybraného snímku či zobrazení přepnout do modu přepalu, v němž jsou zvýrazněny "přepálené" oblasti. Významnou novinkou je klonovací razítko, jehož pomocí lze provádět skutečná kouzla (viz obrázek). Již z minulé verze je známá funkce pro srovnání horizontu a úpravu perspektivního zkreslení. Při úpravě většího počtu fotografií potěší fakt, že nastavení operací lze uložit pro opětovné pozdější využití. Funkce pro hromadnou práci s obrázky se také dočkala inovace kromě konverze, přiřazování textu a přejmenování lze díky podpoře Color Managementu specifikované skupině souborů hromadně přiřadit ICC profil. Tuto funkci ocení především majitelé zařízení, která jsou s příslušným ICC (ICM) profilem dodávána.

Poslední z významných novinek šesté verze je podpora vypalovacích mechanik. Díky ovladačům lze přímo z programu vytvořit CD, který kromě vybraných fotografií obsahuje i program pro jejich prohlížení. Aby si s takto vytvořeným diskem poradil opravdu každý, umožňuje funkce pro tvorbu CD vytváření souboru autorun, který (pokud je tato funkce v systému povolena) zajistí automatické spuštění prohlížeče

při vložení disku do mechaniky. Pro majitele DVD přehrávačů je pak určena komponenta pro tvorbu Video CD, která vytvoří podobný disk ve formátu, s nímž si poradí i stolní DVD přehrávače. Díky tomu se můžeme se svými fotkami z dovolené pochlubit i přátelům, kteří (zatím) kouzlu výpočetní techniky nepropadli.

PREZENTACE

Jednou ze základních funkcí ZME je prohlížení grafických souborů. Kromě nezbytného formátu JPG si ZME ve verzi Professional poradí v podstatě se vším, s čím se můžeme ve světě grafických souborů setkat. Z těch nejznámějších bych uvedl BMP, TIFF, GIF, PSD či vektorový CDR. Zdrojem snímků mohou být nejen digitální fotoaparát či externí paměťové médium, ale i obrazovka (program umí snímat vybraný výřez) nebo webová stránka. Získané obrázky můžeme prohlížet buď manuálně, nebo díky funkci Promítání automaticky.

Máme-li přístup k internetu a volný prostor na některém z webových serverů, jistě se budeme chtít se svými fotkami prezentovat i zde. ZME obsahuje modul pro tvorbu HTML galerie, kterou zvládne opravdu každý - stačí vybrat požadované snímky a v průvodci si vybrat z nabízených šablon. Ještě předtím, než soubory umístíme na web, se můžeme díky funkci Náhled přesvědčit, zda jsme z šablon vybrali tu správnou - pokud se nám něco nebude líbit, můžeme vytvořit šablonu vlastní či již navrženou šablonu modifikovat. K finálnímu přesunu souborů tvořících fotogalerii nemusíme spouštět externí klient služby FTP, po doplnění potřebných parametrů zvládne přesun i samotný ZME.

Ne každý však má doma počítač, o připojení k internetu ani nemluvě, proto ZME disponuje funkcí pro tisk obrázků. Pomocnou ruku nám zde nabídne opět průvodce, za jehož asistence upravíme vzhled tiskových stran. Pokud nám opět paleta nabízených šablon nevyhovuje, lze aktivovat jejich editor. Patříte-li mezi uživatele vektorového editoru Zoner Callisto, budete zde jako doma modul pro úpravu tiskové strany je založen na jeho jádře. Díky tomu lze k editaci šablon využít i samotný editor Callisto.

PRÁCE S MÉDIÍ

Každý majitel digitálního fotoaparátu se časem dostane do situace, kdy počet snímků na pevném disku překročí únosnou mez a ke slovu přichází archivace. Daň za volnou kapacitu je v tomto případě dosti vysoká - se vzrůstajícím počtem externích médií (typicky disků CD-R) ztrácíme orientaci ve snímcích. Pro tyto případy disponuje nový ZME funkcí pro práci s externími výměnnými médii. Princip je jednoduchý: program načte do paměti náhledy všech grafických souborů na médiu a zpřístupní je ve speciální složce. Díky tomu má uživatel ihned k dispozici vizuální přehled o všech svých "fotoalbech". Když chceme zobrazit soubor v plné velikosti, program nás vyzve k vložení příslušného média. Pro vyhledání konkrétního snímku lze kromě manuálního prohledávání složek s náhledy využít i (v tomto případě opravdu silných) vyhledávacích funkcí programu - ke každému souboru lze přiřadit vybrané klíčové slovo, hledat lze i podle data a velikosti souboru.

Pro práci se soubory na pevném disku jsou určena tzv. alba, která dobře znají uživatelé starší verze ZME. V podstatě nejde o nic jiného než o speciální složku s klasickými zástupci, odkazujícími na vybrané soubory. Díky tomu si můžeme udělat pořádek i v rámci jedné složky. Jednoduše označíme vybrané fotky a vytvoříme alba, která sdružují tematicky související snímky, přičemž fyzicky zůstávají soubory stále v jedné složce.

ZÁVĚR

Podle mého soudu je Zoner Media Explorer 6 při firmou volené cenové politice vhodným doplňkem pro každého uživatele digitálního fotoaparátu. I když rychlost zobrazení stále nedosahuje hodnot nekorunovaného krále prohlížečů ACDSsee, portfolio nabízených funkcí u konkurence jen stěží najdeme. Proti programům zahraniční provenience má prohlížeč z dílny společnosti Zoner jednu velkou výhodu - je cíleně orientován na potřeby českého uživatele. Pomineme-li ovládání a uživatelskou podporu v českém jazyce, je to především modul pro spolupráci s digitálními fotosběrnými, který je pro pohodlnou práci uživatele s kvalitním internetovým připojením velkým pozitivem. Trial verzi programu lze kromě webu výrobce nalézt i na CD Grafika (dodávaném s minulým Chipem).

V další verzi bych uvítal optimalizaci jednotlivých funkcí s ohledem na dobu jejich odezvy. Zájem vývojářů by se mohl také soustředit na práci s velkými soubory (řádově stovky MB), s nimiž má program přece jen stále ještě problémy.

Petr Vostrý

ZONER MEDIA EXPLORER 6 PROFESSIONAL

Správce digitálních multimediálních souborů.

Minimální nároky procesor 300 MHz, 64 MB RAM, 80 MB na HD, grafika 800 x 600, Windows 98/Me/2000/XP, MS IE 4.01

Výrobce/poskytl Zoner software, Brno, www.zoner.cz

Cena 1580 Kč včetně DPH (při koupi prostřednictvím internetu, verze Home 929 Kč)